

Szanowni Państwo,

wkraczamy w jubileusz 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości z nadzieją, że będzie to czas refleksji nad przeszłością. Wierzimy, że nadchodzący rok 2018 umocni naszą wspólnotę narodową oraz skłoni do zastanowienia się nad ogromnym wysiłkiem naszych przodków, którzy – znając wolną Ojczyznę tylko z opowieści – potrafili wybić się na niepodległość.

To był niesamowity wyczyn – zrzucenie kajdan po 123 latach niewoli, obrona granic, w końcu zbudowanie liczącego się na arenie międzynarodowej państwa. Tego wszystkiego udało się dokonać, choć początkowo – u progu wolności – zmagano się z wieloma trudnościami. Gdy jesienią 1918 roku Polska wracała na mapę świata, radość mieszała się z niedowierzaniem, łączyła szczęścia z obawą o najbliższą przyszłość.

Wydarzenia sprzed niemal stulecia są dla nas ważnym punktem odniesienia, swoistą lekcją, z której także dziś powinniśmy czerpać, bowiem dla ówczesnych Ojców Niepodległości – ludzi o różnych poglądach – to Polska, bezsprzecznie, była największym dobrem. Miłość do Ojczyzny, która legła u podstaw naszej drogi do wolności – naznaczonej krwią, ale i pięknie zakończonej wskrzeszeniem wolnej Rzeczypospolitej – to jedna z najważniejszych wartości, które chcemy kształtować już u najmłodszych Polaków. Dlatego Ministerstwo Edukacji Narodowej i Instytut Pamięci Narodowej z poczuciem misji promują postawy obywatelskie oparte na patriotyzmie oraz szacunku dla tradycji niepodległościowej.

Niech 100. rocznica odrodzenia się Państwa Polskiego zainspiruje nas do ożywionej dyskusji nad przeszłością, w gronie rodziny czy znajomych, a także do własnych dociekań nad dziejami Rzeczypospolitej. To nie tylko zadanie dla naukowców, ale także – a może przede wszystkim – przywilej amatorów, osób w każdym wieku, których łączy pragnienie poszerzania horyzontów i bycia świadomymi własnej przeszłości obywatelami. „Historia jest nauczycielką życia” – głosi znana łacińska sentencja i nie ma w niej żadnej przesady.

Realizując cele, jakie przyświecają Ministerstwu Edukacji Narodowej i Instytutowi Pamięci Narodowej, zachęcamy do aktywnego udziału w wielu inicjatywach przygotowanych z okazji Obchodów Stulecia Niepodległości Polski. Jedną z nich jest ogólnopolski konkurs edukacyjny „Niewyciężeni 1918–2018. Pokolenia Niepodległej”. Poprzez odwołanie się do praktyki honorowania w czasie II Rzeczypospolitej osób zasłużonych dla ojczyzny Krzyżem i Medalem Niepodległości pragniemy przypomnieć historię tego zaszczytnego odznaczenia.

Listę uhonorowanych i regulamin konkursu znajdują Państwo na stronie: <http://www.niezwyciezeni1918-2018.pl/>.

Konkurs adresujemy do młodzieży szkolnej – uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, uczniów szkół polonijnych i członków organizacji młodzieżowych – pragnąc zachęcić ją do własnych poszukiwań historycznych. Zapraszamy do udziału również rodziców – to oni bowiem, jako pierwsi, przekazują swym pociechom wiedzę o przeszłości. Wychowanie rodzinne, pełniące często rolę drogowskazu, ukształtowało wielu wybitnych Polaków. Jednym z nich jest Józef Piłsudski, współtwórca Niepodległej Polski, którego 150. rocznicę urodzin niedawno obchodziliśmy.

Idea konkursu jest odkrycie na nowo Bohaterów Niepodległości – tych, którzy poświęcali się dla idei wolności i samostanowienia, płacąc za to częstokroć cenę zdrowia, a nawet życia. Chcemy przypomnieć osoby, o których wiedzę czerpiemy raczej z albumów rodzinnych niż z podręczników do historii. Przez lata byli w cieniu, wielu z nich do dziś pozostaje anonimowych.

Przywróćmy należną im pamięć i cześć! Odnajdźmy lokalnych bohaterów, odnajdźmy „Niezwycięzonych”!

Z wyrazami szacunku

Anna Zalewska
Minister Edukacji Narodowej

Jarosław Szarek
Prezes Instytutu Pamięci Narodowej